

**Poslijediplomski
doktorski studij u
području društvenih
znanosti**

- ▶ polje informacijskih i komunikacijskih znanosti

**DRUŠTVO ZNANJA
I PRIJENOS
INFORMACIJA**

Vodič kroz studij

Sveučilište u Zadru

**DRUŠTVO ZNANJA I
PRIJENOS INFORMACIJA**
Vodič kroz studij

Nakladnik
Sveučilište u Zadru

Za nakladnika
Dijana Vican, rektorica

Grafičko oblikovanje i tisak
Grafikart d.o.o., Zadar

Zadar, 2016.

I. UVOD	5
II. CILJEVI PROGRAMA I NAČELA STUDIJA	7
CILJEVI PROGRAMA STUDIJA	7
RAZLOZI ZA POKRETANJE STUDIJA	7
ISHODI UČENJA	7
NAČELA STUDIJA	8
III. USTROJSTVO STUDIJA	10
IV. PROGRAM STUDIJA	10
OPIS PROGRAMA	10
TRAJANJE STUDIJA	11
TRAJANJE PROGRAMA STUDIJA	11
V. UVJETI I KRITERIJI UPISA	12
UVJETI UPISA NA STUDIJ	12
KRITERIJI I POSTUPCI ODABIRA DOKTORANADA	13
VI. NASTAVNI PROCES	14
STRUKTURA I ORGANIZACIJA STUDIJA	14
SUSTAV SAVJETOVANJA I VOĐENJA KROZ STUDIJ	15
VII. PRAVO UPISA DOKTORANADA U VIŠU GODINU STUDIJA I NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA	16
UVJETI ZA UPIS U PRVI SEMESTAR I U IDUĆE SEMESTRE	16
KRITERIJI I UVJETI PRIJENOSA ECTS-a	17
UVJETI ZA PREDAJU DOKTORSKOG RADA I NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA	17
VIII. ZNANSTVENI PROJEKTI I ISTRAŽIVAČKE TEME ODJELA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI	18
ZNANSTVENI PROJEKTI	18
AKTUALNE ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE TEME NASTAVNIKA ODJELA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI	19
DOMAĆA I MEĐUNARODNA ISTRAŽIVAČKA SURADNJA ZNANSTVENO-NASTAVNOG OSOBLJA ODJELA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI	20
ORGANIZACIJA DOMAĆIH I MEĐUNARODNIH ZNANSTVENIH SKUPOVA, DOKTORSKIH ŠKOLA I KONFERENCIJA	21
IZDANJA ODJELA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI	21

Poslijediplomskim doktorskim studijem *Društvo znanja i prijenos informacija* stječe se akademski stupanj doktora/doktorice znanosti (kratica dr. sc.). Puni naziv u znanstvenom području i polju je *doktor/doktorica društvenih znanosti, polje informacijskih i komunikacijskih znanosti*.

I. UVOD

Program poslijediplomskog dokorskog studija *Društvo znanja i prijenos informacija* Sveučilišta u Zadru izvodi se prema izmjenama nastavnog programa koji je Senat Sveučilišta u Zadru prihvatio na 4. sjednici u ak. god. 2013./2014. (održana 28. siječnja 2014.) i redu predavanja koji se objavljuje za aktualnu generaciju upisanih studenata na mrežnim mjestima Odjela za informacijske znanosti¹ i Ureda za poslijediplomske studije².

Nositelj studija je Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti. Studij se izvodi na hrvatskom i engleskom jeziku.

U izvedbi studija sudjeluju predavači s raznih odjela Sveučilišta u Zadru te oni sa sljedećih sveučilišta:

- ▶ Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet (FFOS) i Ekonomski fakultet (EFOS)
- ▶ University of California Los Angeles, Department of Information Studies, Graduate School of Education & Information Studies, Los Angeles, Ca, USA (UCLA)
- ▶ Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Slovenija (FFLJ)
- ▶ Karl-Franzens-University of Graz, VESTIGIA – Manuscript Research Centre, Austria

Svi izrazi koji se koriste u tekstu, a imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

¹ Sveučilište u Zadru, Odjel za informacijske znanosti, <http://www.unizd.hr/Default.aspx?alias=www.unizd.hr/iz&>.

Poslijediplomski doktorski studij *Društvo znanja i prijenos informacija*, <http://www.unizd.hr/Studijskiprogrami/DoktorskiStudij/tabid/6913/language/en-US/Default.aspx>

² Sveučilište u Zadru. Ured za poslijediplomske studije, <http://www.unizd.hr/Obrazovanje/Uredizastudije/Uredzaposlijediplomskestudije/tabid/118/language/hr-HR/Default.aspx>

- ▶ Rutgers University, School of Communication and Information, Department of Library & Information Science, New Brunswick, NJ, USA (RUTG)
- ▶ Linnaeus University, Faculty of Arts and Humanities, School of Cultural Sciences, Department of Library and Information Science, Växjö, Sweden (LINNAE)

Pozvani profesori koji održavaju gostujuća predavanja i s izlaganjima sudjeluju na doktorskim školama i konferencijama, ovisno o teorijsko-istraživačkim potrebama i interesima doktoranada su prof. emeritus T. Saracevic (počasni doktorat Sveučilišta u Zadru), prof. dr. sc. D. Bawden (City University, London, UK), prof. dr. sc. C. Borgman (UCLA), prof. emeritus M. Buckland, prof. emeritus P. Sturges, prof. dr. sc. S. Erdelez (University of Missouri, SAD), prof. dr. sc. C. Cool (City University of New York, Queens College, SAD), prof. emerita C. Kuhlthau, prof. dr. sc. M. Kovač (FFL), prof. dr. sc. P. Južnić (FFL), prof. dr. sc. J. Hansson (LINNAE).

Vodič poslijediplomskog doktorskog studija „Društvo znanja i prijenos informacija“ izrađen je s ciljem upoznavanja kandidata sa studijskim aktivnostima, s odgovornostima i pravima nastavnika i doktoranada te procedurama tijekom realizacije doktorskog studija. U Vodiču se poziva na zakonske odredbe i pravilnike o doktorskim studijima donesene na razini Sveučilišta u Zadru³ te se upućuje na posebna pravila, procedure i prateće obrasce na mrežnim stranicama Ureda za poslijediplomske studije Sveučilišta u Zadru. U ovom se Vodiču donose specifičnosti koje se odnose na studij *Društvo znanja i prijenos informacija* Odjela za informacijske znanosti.

³ Sveučilište u Zadru. Propisi i dokumenti, <http://www.unizd.hr/Onama/Propisiidokumenti/tabid/59/language/hr-HR/Default.aspx>

II. CILJEVI PROGRAMA I NAČELA STUDIJA

CILJEVI PROGRAMA STUDIJA

Ciljevi programa poslijediplomskog doktorskog studija *Društvo znanja i prijenos informacija* višestruki su, a odnose se na sljedeće aktivnosti: potaknuti doktorande na kritičko razmišljanje u području informacijskih i komunikacijskih znanosti, osigurati znanja potrebna za provođenje uspješnog i odgovornog znanstvenog rada, omogućiti doktorandima stjecanje novih znanja i ovladavanje naprednim vještinama potrebnim za razumijevanje okolnosti nastanka, organizacije, očuvanja i uporabe pisane baštine, a osobito utjecaja i primjene novih tehnologija na razvoj društva temeljenog na znanju i usmjerenog na prijenos informacija. Svi se ciljevi ostvaruju u skladu s najvišim stručnim i etičkim standardima u znanstvenom radu u polju informacijskih i komunikacijskih znanosti.

RAZLOZI ZA POKRETANJE STUDIJA

Polazišta za pokretanje studija nalaze se u potrebi:

- ▶ poticanja razvoja informacijskih i komunikacijskih znanosti kao znanstvenog polja
- ▶ razvoja kompetencija nastavnog i istraživačkog kadra na sveučilištima, institutima i drugim akademskim ustanovama
- ▶ jačanja kompetencija znanstvenog i istraživačkog kadra u privatnom i javnom sektoru, posebno u baštinskim ustanovama, nakladništvu i knjižarstvu te kreativnim industrijama
- ▶ poticanja suradnih istraživanja između akademskog te privatnog i javnog sektora u svrhu poticanja razvoja struke temeljene na suvremenim znanjima i praksama
- ▶ osnaživanja kompetencija i konkurentnosti znanstvenog i istraživačkog kadra na domaćoj i međunarodnoj razini.

ISHODI UČENJA

Ishodi učenja kao postignuća koja doktorandi stječu završetkom studija, predviđeni su ciljevima studijskog programa, a doktorandima otvaraju daljnje mogućnosti poput nastavka znanstvenoistraživačkog rada, poslijedoktorskog usavršavanja, te zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru.

Po završetku ovog stupnja obrazovanja doktorandi će biti sposobni:

- ▶ razumjeti i interpretirati teorijske koncepte u širokom području društvenih, a posebno informacijskih i komunikacijskih znanosti
- ▶ postavljati i tumačiti teorijske okvire i modele u području informacijskih i komunikacijskih znanosti
- ▶ tumačiti taksonomije i ontologije vezane uz organizaciju informacija
- ▶ interpretirati i primijeniti etičke norme u znanstvenom radu i znanstvenom komuniciranju u informacijskom dobu
- ▶ razumjeti i opisati kognitivne procese pri pretraživanju, pronalaženju i uporabi informacija (proučavanje čitanja, povijesti i sociologije knjige i čitanja, informacijske pismenosti i dr.)
- ▶ razumjeti i tumačiti teorije i modele u području informacijskih potreba i ponašanja
- ▶ razumjeti promjene u nakladništvu i knjižarstvu te interpretirati znanstvene paradigme nakladništva i knjižarstva
- ▶ prepoznati, tumačiti i moći sustavno djelovati u odnosu na organizaciju, očuvanje i uporabu pisane baštine (problematika digitalizacije pisane baštine, studije zavičajnosti, multikulturalnosti i interkulturalnosti i dr.)
- ▶ znalački i samostalno rabiti metodologiju znanstvenih istraživanja, posebno pri vlastitim istraživanjima slijedom odobrene teme doktorskog rada.

NAČELA STUDIJA

Studij se temelji na općim i specifičnim načelima.

Opća načela su:

- ▶ otvorenost prema suvremenim dostignućima u području informacijskih i komunikacijskih te srodnih polja znanosti
- ▶ poštivanje ljudskih prava
- ▶ poštivanje profesionalne i istraživačke etike
- ▶ poticanje kvalitete istraživanja i znanstvenog pristupa.

Specifična načela su usklađena sa sveučilišnim strateškim dokumentima, a ogledaju se u promicanju ideje jedinstvenog i suvremenog sveučilišta temeljenog na primjeni

informatičkih i komunikacijskih tehnologija i znalačkom upravljanju promjenama u visokoškolskom obrazovanju i znanstvenom radu s ciljem:

- ▶ pokretanja suradnih znanstvenoistraživačkih projekata
- ▶ osiguravanja uvjeta za sustavnu izobrazbu znanstvenog kadra
- ▶ stvaranja uvjeta koji omogućuju da Sveučilište u Zadru postane snažno regionalno središte za interdisciplinarna istraživanja u područjima:
 - ▷ teorije informacijskih znanosti
 - ▷ teorije organizacije informacija, posebno u odnosu na staru i vrijednu građu, u svrhu njezine zaštite, predstavljanja i korištenja u mrežnom okruženju
 - ▷ informacijskih potreba i ponašanja u različitim kontekstima te čitateljskih interesa i navika korisničkih skupina različite dobi, kao i osoba s invaliditetom, teškoćama ili u posebnim životnim okolnostima
 - ▷ znanstvene komunikacije i prosudbe rezultata znanstvenoistraživačkog rada (bibliometrija/scientometrija/infometrija)
 - ▷ razvojnih pravaca u nakladništvu i knjižarstvu u tradicionalnom i digitalnom okruženju
 - ▷ razvoja metodologije znanstvenog istraživanja u području informacijskih znanosti.

Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata očituje se u poticanju studenata da biraju izborne predmete s poslijediplomskih studija suradničkih ustanova i onih poslijediplomskih studija koji nude programe korisne za njihov istraživački rad.

III. USTROJSTVO STUDIJA

Stručno vijeće Odjela za informacijske znanosti slijedom svojih obveza izvoditelja studija uspostavlja Vijeće doktorskog studija i predlaže Senatu članove, voditelja i zamjenika voditelja studija. Vijeće doktorskog studija čine nastavnici koji sudjeluju u izvođenju studija te predstavnik studenata i Sveučilišta.

Vijeće doktorskog studija *Društvo znanja i prijenos informacija* koordinira rad studija u odnosu na nastavne, znanstvene i proceduralne aktivnosti nastavnika, mentora (i komentora) i doktoranada. Vijeće doktorskog studija usko surađuje s Uredom za poslijediplomske studije Sveučilišta koji obavlja sve administrativne i organizacijske poslove vezane uz izvođenje studija. Dokument *Prikaz procedura poslijediplomskih doktorskih studija*⁴ opisuje najčešće predmete i procedure izvođenja programa i postupaka vezanih uz studij, studentske predmete i stjecanje titule doktora znanosti.

IV. PROGRAM STUDIJA

OPIS PROGRAMA

Program poslijediplomskog doktorskog studija *Društvo znanja i prijenos informacija* izradio je Odjel za informacijske znanosti, a sadrži opis:

- ▶ svrhe i ciljeva doktorskog studija
- ▶ ishoda učenja
- ▶ nastavnog plana i programa
- ▶ sadržaja pojedinačnih predmeta
- ▶ obveza i dužnosti doktoranada te mentora i komentora.

Red predavanja za aktualnu godinu upisa objavljuje se na mrežnoj stranici Odjela za informacijske znanosti – Doktorski studij, kao i na stranicama Ureda za poslijediplomske studije.

Organizirana nastava provodi se u prva dva semestra u okviru obveznih predmeta te predmeta odabranog modula, dok su ostali semestri predviđeni za individualni rad i napredovanje uz pomoć mentora (i komentora) u okviru odabranih izbornih predmeta,

⁴ Sveučilište u Zadru. Ured za poslijediplomske studije. *Prikaz procedura poslijediplomskih doktorskih studija*, http://www.unizd.hr/Portals/0/sluzba_pds/prikaz_procedura_20151028.pdf?ver=2015-10-28-150131-537

rada na izvannastavnim izbornim znanstvenim aktivnostima, izrade teme (sinopsisa) doktorskog rada i samog doktorskog rada.

U prvom semestru doktorande se upoznaje s teorijom informacijskih znanosti i istraživačkim pitanjima vezanim uz proučavanje društva znanja i prijenosa informacija te relevantnim metodama za znanstvena istraživanja u području društveno-humanističkih znanosti.

U drugom semestru doktorandi biraju predmete slijedom vlastitih znanstvenih interesa iz triju ponuđenih modula: 1) Organizacija, očuvanje i uporaba pisane baštine, 2) Informacijske potrebe i čitateljski interesi i navike i 3) Upravljanje promjenama u nakladništvu i knjižarstvu. U sklopu odabranih modula osigurava se da doktorandi samostalno, s razumijevanjem i kritički prate relevantnu znanstvenu literaturu, da ovladavaju vještinama prepoznavanja i proučavanja znanstvenih problema koje su uočili i izdvojili te da sukladno tomu odabiru relevantnu znanstvenoistraživačku metodu. Doktorande se također potiče da slušaju i polažu predmete iz modula koji nije njihov prvi izbor jer time proširuju svoja znanja u znanstvenom polju.

Očekuje se da se na ovom studiju doktorandi osposobe za samostalan znanstveni rad, samostalno vođenje znanstvenih projekata, daljnje znanstveno i akademsko napredovanje, te da se zapošljavaju kao znanstveni suradnici na visokoškolskim ustanovama, znanstvenim institutima kojima treba znanstveno osoblje u društvenim, posebno informacijskim znanostima, kao voditelji knjižnica i drugih baštinskih ustanova, te na poslovima planiranja, upravljanja i vrednovanja informacijskih sustava i mreža u nacionalnim i regionalnim informacijskim ustanovama, u uredima državne i mjesne uprave, državnim arhivima, nacionalnim i sveučilišnim knjižnicama i muzejskim dokumentacijskim centrima. Očekuje se da će doktorandi nakon postizanja doktorskog stupnja moći nastaviti usavršavanje u zemlji i inozemstvu.

TRAJANJE STUDIJA

Studij traje tri godine, odnosno šest semestara.

TRAJANJE PROGRAMA STUDIJA

Trajanje programa studija osigurava maksimalno vrijeme studiranja ovog studija svakom doktorandu, što se pri upisu regulira ugovorom s doktorandom. To znači da od upisa do završetka studija izvoditelj doktorskog studija osigurava i njegovo trajanje najmanje dvije godine nakon predviđenog završetka studija. Studij se upisuje kao redovni (doktorandi u akademskim ustanovama i znanstvenim institutima) ili kao izvanredni (svi drugi doktorandi, zaposleni i nezaposleni).

Ukoliko doktorand ne završi studij u razdoblju od šest (redovni studenti), odnosno osam (izvanredni studenti) godina, gubi status doktoranda. Nastavak ili završavanje doktorskog studija rješava se u skladu s Pravilnikom o poslijediplomskom studiju Sveučilišta u Zadru.

V. UVJETI I KRITERIJI UPISA

UVJETI UPISA NA STUDIJ

Na poslijediplomski doktorski studij *Društvo znanja i prijenos informacija* mogu se prijaviti studenti:

- a) koji su završili poslijediplomski znanstveni magistarski studij, sveučilišni dodiplomski ili diplomski studij (najmanje 300 ECTS-a), iz informacijskih i komunikacijskih znanosti
- b) koji su završili drugi poslijediplomski znanstveni magistarski studij, sveučilišni dodiplomski ili diplomski studij (najmanje 300 ECTS-a) uz uvjet da imaju objavljene radove čije su teme vezane uz informacijske fenomene
- c) koji imaju prosjek ocjena na poslijediplomskom znanstvenom magistarskom studiju (aritmetički prosjek), dodiplomskom studiju (aritmetički prosjek) ili diplomskom studiju (ponderirani prosjek) 3,5 ili viši (na poslijediplomski studij mogu se prijaviti i pristupnici koji imaju prosjek ocjena manji od 3,5, ali samo ako imaju dvije preporuke sveučilišnih nastavnika)
- d) koji dobro poznaju engleski i još jedan strani jezik (dobro poznavanje engleskog jezika dokazuje se pri podnošenju prijave, a poznavanje drugog stranog jezika dokazuje se tijekom poslijediplomskog studija).

Za pristupnike pod b) predviđeno je polaganje razlikovnog ispita kojim se provjerava poznavanje socio-kulturnih odrednica informacijskog društva te stupanj vještina za rad u mrežnom okruženju, a mogu se utvrditi i potrebni razlikovni ispiti koji se polažu do upisa u treći semestar. Osnovni i posebni uvjeti određeni su Pravilnikom o poslijediplomskom studiju, a kriteriji za odabir pristupnika određeni su Programom studija.

KRITERIJI I POSTUPCI ODABIRA DOKTORANADA

Studij je namijenjen informacijskim stručnjacima (knjižničarima, arhivistima, muzeolozima, informacijskim posrednicima, komunikolozima, nakladnicima, knjižarima), pedagogima, psiholozima, filozofima, sociolozima i drugim stručnjacima iz područja društvenih i humanističkih znanosti koji se bave znanstvenim radom vezanim uz razvoj društva znanja i informacijsko-komunikacijske paradigme u znanosti, obrazovanju i kulturi te očuvanjem i promicanjem pisane baštine, a usmjerili su svoje znanstvene interese u pravcu ostvarenja znanstvene i akademske karijere i postizanja akademskog stupnja doktora znanosti.

Temeljni kriteriji za odabir kandidata su: stečena znanja i vještine tijekom diplomskog studija (minimalno se traži prosjek ocjena 4,0 iz predmeta relevantnih za studij), izvrsno poznavanje engleskog jezika te pasivno znanje bar još jednog stranog jezika, komunikacijske vještine i vještine vezane za rad u mrežnom okruženju što se dokazuje priloženom dokumentacijom.

Kandidati koji se javljaju na natječaj za upis na studij bit će odabrani u skladu sa sljedećim postupcima:

- ▶ nastojat će se postizati uravnotežena zastupljenost kandidata s obzirom na stečene diplome (cilj: raznovrsnost polja i grana)
- ▶ obaviti će se uvid u popis odslušanih izbornih predmeta, što se iščitava iz prijepisa ocjena ili dopunske isprave o studiju (cilj: saznanje o interesima kandidata i njihovim predznanjima)
- ▶ utvrdit će se imaju li kandidati već objavljene stručne/znanstvene radove i jesu li tijekom diplomskog studija bili aktivni na stručnim i znanstvenim skupovima (cilj: sastavljanje rang liste)
- ▶ utvrdit će se postoji li potreba za polaganjem razlikovnih ispita te odrediti isti (cilj: uputiti kandidate da prouče one teme koje nisu svladali tijekom diplomskog studija).

VI. NASTAVNI PROCES

STRUKTURA I ORGANIZACIJA STUDIJA

Poslijediplomski doktorski studij *Društvo znanja i prijenos informacija* za stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti traje tri godine (šest semestara) kao cjelovit studij i završava obranom doktorskog rada.

Studij je ustrojen prema i trajno se usklađuje s Europskim sustavom prijenosa bodova (ECTS). Sastoji se od šest skupina sadržaja, tj. od šest bodovnih skupina:

Prva bodovna skupina: obvezni predmeti (30 ECTS-a) slušaju se tijekom prvog semestra prve godine. Cilj je tih teorijsko-metodoloških predmeta upoznavanje doktoranda s teorijom informacijske znanosti i teorijom organizacije informacija kao nezaobilaznim osloncem za znanstvenu djelatnost, kao i s postupcima i metodama u pojedinim istraživačkim područjima, te metodologijom znanstvenog rada, ponajprije u društvenim i interdisciplinarnim humanističkim znanostima, etičkim pitanjima znanstvenog rada, posebno u odnosu na znanstveno komuniciranje u mrežnom okruženju.

Druga bodovna skupina: obvezni predmeti modula (30 ECTS-a) koje doktorandi odabiru slijedom vlastitih znanstvenoistraživačkih interesa, a koji će im omogućiti stjecanje znanja u području koje je osobito važno za pripremu i izradu sinopsisa i doktorskog rada. Svaki doktorand dužan je ostvariti najmanje 20 ECTS-a iz skupine odabranog modula, te najviše 10 ECTS-a iz izbornog ili izbornih predmeta modula koji nije prvi odabir.

Treća bodovna skupina: izborni predmeti (10 ECTS-a) koje doktorandi odabiru slijedom vlastitih znanstvenoistraživačkih interesa iz ponude izbornih predmeta programa studija, a koji mogu biti zamijenjeni izvannastavnim izbornim znanstvenim aktivnostima.

Četvrta bodovna skupina: izvannastavne izborne znanstvene aktivnosti (20 ECTS-a) odnose se na aktivnosti objavljivanja radova, odnosno imaju cilj da doktorand samostalno ili u suradnji s mentorom (i komentorom) objavljuje izvorne i/ili pregledne znanstvenoistraživačke radove u A1 i/ili A2 publikacijama te radove u okviru drugih znanstvenih aktivnosti (npr. sudjelovanje na doktorskoj školi, konferenciji ili drugom znanstvenom skupu s objavom rada).

Peta bodovna skupina: rad na sinopsisu s mentorom (i komentorom) (30 ECTS-a) tijekom kojeg doktorand priprema javno predstavljanje i obranu prijedloga svog doktorskog rada. Cilj rada s mentorom je problematizirati znanstvene spoznaje i probleme u užoj grani istraživanja koji će doktoranda voditi prema konačnom odabiru i pripremi pisanog prijedloga doktorskog rada (sinopsisa). Uz produblјivanje znanja, taj rad mora omogućiti doktorandu da s razumijevanjem prati najnoviju znanstvenu literaturu o području istraživanja.

Šesta bodovna skupina: samostalan rad uz nadzor mentora (i komentora) obuhvaća znanstvenu aktivnost koja završava izradom i predajom doktorskog rada čiji je rok izrade zakonski određen (60 ECTS-a).

Kao završetak organiziranog studija te mogućnost predaje disertacije na ocjenu smatra se dan kad je doktorand zadovoljio uvjete iz svih šest bodovnih skupina.

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara i vježbi, dok se praktičan rad i terenska istraživanja izvode u nastavnim bazama s kojima je dogovorena suradnja. Svi predmeti i moduli ovog studija mogu se izvoditi i na engleskom jeziku.

Nastava predmeta izbornih modula izvodi se pretežno u okviru tematski organiziranih doktorskih škola i konferencija, dok je dio nastave obveznih i izbornih predmeta vezan i uz konferencije u organizaciji Odjela za informacijske znanosti.

SUSTAV SAVJETOVANJA I VOĐENJA KROZ STUDIJ

U skladu s odredbama Pravilnika o poslijediplomskom studiju, doktorand treba odabrati mentora čija znanstvena djelatnost jamči da će moći pratiti doktoranda pri njegovu istraživačkom radu. Obveze su mentora da upućuje doktoranda u izvore potrebne za njegov rad, da održava konzultacije s doktorandom i pomaže mu pri rješavanju mogućih problema. Ako je doktorandu imenovan komentor, on ima jednaku ulogu kao i mentor u vođenju doktoranda kroz proces studija i izrade doktorskog rada.

Studijski savjetnici voditelji su pojedinih modula, a njihova je zadaća da doktorandu pomažu u odabiru mentora (i komentora) i teme istraživanja, da prate njihove interese i da im u suradnji s mentorom (i komentorom) savjetuju izborne predmete koji će najviše pridonijeti pripremi za odabrano polje istraživanja.

Doktorande se potiče da u skladu sa svojim znanstvenoistraživačkim interesima predlažu svojim mentorima (i komentorima) sudjelovanje na znanstvenim konferencijama i/ili doktorskim školama izvan ponude ovoga programa. Aktivno sudjelovanje na znanstvenim skupovima u vidu izlaganja, sudjelovanja u radionicama, prikaza teme (sinopsisa) doktorskog rada u okviru organiziranih doktorskih foruma itd., posebno se kategorizira i vrednuje ECTS-ima za izvannastavne izborne znanstvene aktivnosti prema Programu doktorskog studija.

Kako znanstveni i razvojni projekti djelatnika Odjela za informacijske znanosti i suradnika na doktorskom programu čine temelj ovoga programa, doktorande se aktivno potiče da se u njih uključe sa svojim istraživanjima kao i odabirom teme i izradom doktorskog rada.

VII. PRAVO UPISA DOKTORANADA U VIŠU GODINU STUDIJA I NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA

UVJETI ZA UPIS U PRVI SEMESTAR I U IDUĆE SEMESTRE

Uvjeti za upis u prvi semestar poslijediplomskog doktorskog studija *Društvo znanja i prijenos informacija* pobježe su određeni Pravilnikom o poslijediplomskim studijima i natječajem za upis na studij. U svakom semestru stječe se 30 ECTS-a, što tijekom tri godine čini 180 ECTS-a koliko je potrebno za predaju doktorskog rada na ocjenu i obranu.

Od doktoranda se očekuje da:

- ▶ **za upis u drugi semestar** položi sve propisane razlikovne predmete, ako je tako utvrđeno odlukom Vijeća studija, odsluša sve predmete prvog semestra, testira semestar i položi najmanje jedan ispit, pri čemu se upisuju odgovarajuće bodovne vrijednosti
- ▶ **za upis u treći semestar** položi sve predmete iz prvog i testira drugi semestar, pri čemu se upisuju odgovarajuće bodovne vrijednosti, upisuje stupanj poznavanja drugog stranog jezika te prilaže odluka o prihvaćanju okvirne teme doktorata i o imenovanju mentora (i komentora)
- ▶ **za upis u četvrti semestar** položi sve preostale ispite, odsluša i položi izborne predmete trećeg semestra u dogovoru s mentorom te testira treći semestar pri čemu se upisuju odgovarajuće bodovne vrijednosti.
- ▶ **za upis u peti semestar** položi sve eventualne zaostale ispite i priloži dokaze o ostvarenim bodovima na osnovi izvannastavnih izbornih znanstvenih aktivnosti, testira četvrti semestar, pri čemu se upisuju odgovarajuće bodovne vrijednosti te da obrani sinopsis disertacije na javnoj obrani
- ▶ **za upis u šesti semestar** predoči izjavu mentora o održanim mentorskim konzultacijama i testira peti semestar, pri čemu se upisuju odgovarajuće bodovne vrijednosti. Tijekom šestog semestra od doktoranda se očekuje da s mentorom nastavi raditi na disertaciji te da predoči izjavu mentora o održanim mentorskim konzultacijama.

Doktorandi koji su **stekli akademski stupanj magistra/magistre znanosti po predbolonjskim programima** upisuju studij koji traje tri semestra i završava obranom doktorskog rada. U četvrtom semestru doktorandu se imenuje mentor (i komentor) i odobrava tema doktorskog rada, te on priprema i brani temu doktorskog rada (sinopsis). Uvjet za upis u peti semestar su položeni razlikovni ispiti iz *Informacijskog pretraživanja* i *Informacijskog društva*, prema programu diplomskog studija Odjela za informacijske znanosti za doktorande koji nemaju magisterij iz informacijskih znanosti, priloženi dokazi o prikupljenim bodovima na osnovi izvannastavnih izbornih znanstvenih aktivnosti (30 ECTS-a) i obranjena tema rada (sinopsis). Tijekom petog i šestog semestra doktorand radi s mentorom (i komentorom) na izradi disertacije (60 ECTS-a).

KRITERIJI I UVJETI PRIJENOSA ECTS-a

Izborne predmete doktorandi biraju slijedom vlastitog znanstvenog interesa i odabranog područja svojeg istraživanja, a u dogovoru s mentorom (i komentorom). Izborne predmete doktorand u načelu može birati iz ponude:

- ▶ predmeta drugih modula studija *Društvo znanja i prijenos informacija*
- ▶ izbornih predmeta studija *Društvo znanja i prijenos informacija*
- ▶ predmeta na diplomskom studiju Odjela za informacijske znanosti
- ▶ izbornih predmeta drugih poslijediplomskih i diplomskih studija na Sveučilištu u Zadru i na suradničkim sveučilištima.

Ako doktorand odluči slušati predmete s kojeg drugog poslijediplomskog i/ili diplomskog studija, Vijeće doktorskog studija donijet će odluku o broju ECTS-a koji će se doktorandu priznati i to na osnovi uvida u sadržaj i metode odabranog predmeta i prakse vrednovanja ECTS-a na studiju *Društvo znanja i prijenos informacija*.

UVJETI ZA PREDAJU DOKTORSKOG RADA I NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA

Za predaju doktorskog rada za stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti, doktorand mora:

- ▶ uspješno javno obraniti sinopsis doktorskog rada
- ▶ skupiti najmanje 180 ECTS-a
- ▶ dobiti suglasnost mentora (i komentora) za predaju doktorskog rada koja sadrži potvrdu o provjeri izvornosti rada.

Uvjeti za predaju doktorskog rada za doktorande koji su stekli akademski stupanj magistra/magistre znanosti po predbolonjskim programima i koji su upisali studij koji traje tri semestra su: uspješno javno obraniti sinopsis doktorskog rada, ostvariti 90 ECTS-a i dobiti suglasnost mentora (i komentora) za predaju doktorskog rada koja sadrži potvrdu o provjeri izvornosti rada.

Postupak ocjene doktorskog rada, uvjeti i način obrane rada provode se u skladu s pravilima i procedurama koje vrijede za sve doktorske programe na Sveučilištu u Zadru.

VIII. ZNANSTVENI PROJEKTI I ISTRAŽIVAČKE TEME ODJELA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

Poslijediplomski doktorski studij *Društvo znanja i prijenos informacija* izravno je vezan uz znanstvene aktivnosti djelatnika Odjela za informacijske znanosti u znanstveno-nastavnim zvanjima (projekti, znanstvena suradnja i razmjena, znanstveni skupovi i dr.). Studij je vezan i uz znanstvene aktivnosti vanjskih suradnika na studiju koji sudjeluju u nastavi i mentori su ili komentori doktorandima.

ZNANSTVENI PROJEKTI

Projekti koji su bili aktualni u vrijeme pokretanja i prvih godina doktorskog studija, a koje je financijski podupiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH od 2007. do 2013.:

- ▶ Znanstveni program: Organizacija, interpretacija i očuvanje hrvatske pisane baštine⁵; voditeljica programa: prof. dr. sc. Tatjana Aparac-Jelušić; projekti u sklopu programa:
 - ▷ Digitalna knjižnica hrvatske baštine tiskane do 1800.: izvedbene pretpostavke (122-2691220-3043) – glavni istraživač: doc. dr. sc. Z. Velagić
 - ▷ Hrvatska pisana baština: teorijske tehnološke pretpostavke organizacije i zaštite (122-269-2691220-1018) – glavna istraživačica: prof. dr. sc. T. Aparac-Jelušić
 - ▷ Knjižna baština u fondovima hrvatskih knjižnica: izazovi otkrivanja i interpretacije (122-2691220-1012) – glavna istraživačica: izv. prof. dr. sc. D. Sečić

⁵ Hrvatska znanstvena bibliografija, https://bib.irb.hr/lista-radova?sif_proj=269-2691220-1018&period=2007

- ▶ Samostalni znanstveni projekti:
 - ▷ Čitateljske navike i informacijske potrebe građana Hrvatske⁶ (122-1221210-0728) – glavni istraživač: izv. prof. dr. sc. S. Jelušić
 - ▷ Vrednovanje knjižničnih službi i usluga: akademske i narodne knjižnice (122-1221210-0759) – glavna istraživačica: doc. dr. sc. K. Petr Balog

Aktualni projekti:

- ▶ Program „Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju (arhivske, knjižnične i muzejske građe)“, 2014.-2017.; nositelj programa: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, financijski podupire Ministarstvo kulture RH
- ▶ Digitalizacija, bibliografska obrada i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom, 2016.-; voditeljica: doc. dr. sc. Marijana Tomić, financijski podupire Ministarstvo kulture RH
- ▶ Informacijska pismenost online – razvoj višejezičnih otvorenih obrazovnih resursa koji odražavaju multikulturne aspekte / Information Literacy Online – Developing Multilingual Open Educational Resources Reflecting Multicultural Aspects (ILO), 2016.-2019.; projekt financiran iz europskih fondova (Erasmus+, K2); voditelj: Stefan Dreisiebner, nositelj programa: University of Graz; lokalna voditeljica: izv. prof. dr. sc. Ivanka Stričević

AKTUALNE ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE TEME NASTAVNIKA ODJELA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

Istraživačke teme nastavnika Odjela za informacijske znanosti usklađene su sa *Strateškim programom znanstvenih istraživanja u području društvenih i humanističkih znanosti te u umjetničkom području: 2015.-2019.* Sveučilišta u Zadru⁷:

- ▶ Utjecaj tehnologija semantičkog weba na konceptualizaciju modela, standarda i pravila za opis i pristup baštinskoj građi
- ▶ Scientometrijska analiza i mapiranje informacijskih znanosti u Hrvatskoj
- ▶ Vrednovanje fondova narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj u kontekstu izgradnje demokratskog društva

⁶ Hrvatska znanstvena bibliografija, https://bib.irb.hr/lista-radova?sif_proj=269-1221210-0728&period=2007

⁷ Sveučilište u Zadru. *Strateški program znanstvenih istraživanja u području društvenih i humanističkih znanosti te u umjetničkom području: 2015.-2019.*, http://www.unizd.hr/Portals/0/doc/doc_pdf_dokumenti/strategije/strateski_program_unizd_humanisticko_2015_2019_20160201.pdf

- ▶ Uloga narodnih knjižnica u informacijskoj, kulturnoj i tehnološkoj dimenziji života u ruralnim i manjim zajednicama
- ▶ Vrednovanje kvalitete osnovnoškolskih knjižnica
- ▶ Digitalna humanistika: digitalizacija, bibliografska organizacija i istraživanje stare i rijetke građe
- ▶ Informacijske potrebe i informacijsko ponašanje različitih korisničkih skupina
- ▶ Korisnički orijentiran dizajn *online* knjižničnih usluga
- ▶ Informacijska pismenost u procesu istraživanja i učenja
- ▶ Nove paradigme čitanja u digitalnom dobu
- ▶ Izazovi i mogućnosti otvorene znanosti
- ▶ Istraživanje trendova razvoja znanstvenog izdavaštva
- ▶ Vrednovanja uporabe XML tehnologija u procesu objave publikacija
- ▶ Bibliometrijski i altmetrijski pristup istraživanju znanstvenog utjecaja
- ▶ Razvoj modularnoga softverskog sustava za pripremu i analizu podataka
- ▶ Primjena statističkih modela na analizu koautorskih društvenih mreža
- ▶ Obrazovanje u području informacijske znanosti u Europi: poticanje mobilnosti i usklađivanje ishoda učenja

DOMAĆA I MEĐUNARODNA ISTRAŽIVAČKA SURADNJA ZNANSTVENO-NASTAVNOG OSOBLJA ODJELA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

- ▶ Sudjelovanje u domaćim međunarodnim udruženjima i mrežama
 - ▷ Digitalna istraživačka infrastruktura za umjetnost i humanistiku u Republici Hrvatskoj (DARIAH-HR) (<http://dariah.hr/hr/naslovnica/>)
 - ▷ International Centre for Archival Research (ICARUS) (<http://icar-us.eu/>)
 - ▷ ICARUS-HR (<http://icar-us.eu/en/english-icarus-hrvatska/>)
 - ▷ International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) (<http://www.ifla.org/>)
 - ▷ Hrvatsko knjižničarsko društvo (HKD) (<http://www.hkdrustvo.hr/>)
- ▶ Sudjelovanje članova Odjela u projektima izvan Odjela za informacijske znanosti
 - ▷ Ministarstvo kulture. Kulturna baština (<http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6>)
 - ▷ Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet. Kreativna riznica, 2015.- (projekt za popularizaciju znanosti) (<http://www.efos.unios.hr/kreativna-riznica-2016/>)
- ▶ Znanstveni centri izvrsnosti
 - ▷ Znanstveni centar izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo (<https://zci.stin.hr/>)

ORGANIZACIJA DOMAĆIH I MEĐUNARODNIH ZNANSTVENIH SKUPOVA, DOKTORSKIH ŠKOLA I KONFERENCIJA

- ▶ AKM: Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, 1997.- (godišnji seminar; Odjel suorganizator od AKM12, 2008.)
- ▶ LIDA: Libraries in the Digital Age, 2002- (svake druge godine od 2012.-; Odjel suorganizator)
- ▶ Summer School in the Study of Old Books, 2009 (doktorska škola)
- ▶ Summer School in the Study of Historical Manuscripts, 2011 (doktorska škola)
- ▶ Summer School in User Studies, 2012 (doktorska škola)
- ▶ International Conference on Publishing Trends and Contexts, 2013- (godišnja konferencija i doktorska škola)
- ▶ Conference and School on Records, Archives and Memory Studies, 2013 (doktorska škola)
- ▶ PUBMET: Conference on Scholarly Publishing in the Context of Open Science, 2014- (godišnja konferencija)
- ▶ International Symposium of Information Science - ISI 2015: Re:inventing Information Science in the Networked Society, Zadar, 2015 (Odjel suorganizator)
- ▶ Conference and School on Authority, Provenance, Authenticity, Evidence, 2016 (doktorska škola i konferencija)
- ▶ ISIC: the information behaviour conference: Information Seeking in Context, Zadar, 2016 (Odjel suorganizator)

IZDANJA ODJELA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

- ▶ Libellarium: journal for the research of writing, books, and cultural heritage institutions, <http://www.libellarium.org/index.php/libellarium>
- ▶ Zbornici radova doktorskih škola:
 1. Summer School in the Study of Old Books: Proceedings. Zadar: Sveučilište, 2011., http://www.unizd.hr/Portals/41/elektronicka_izdanja/Summer_school_in_the_study_of_old_books.pdf
 2. Summer School in the Study of Historical Manuscripts: Proceedings. Zadar: Sveučilište, 2013., http://www.unizd.hr/Portals/41/elektronicka_izdanja/summer2904_tisak.pdf
 3. Records, Archives and Memory: Proceedings. Zadar: Sveučilište, 2015., http://www.unizd.hr/Portals/41/elektronicka_izdanja/RAMS_tisak_konacno.pdf?ver=2016-10-20-104937-423